

EXPO w Mediolanie: franciszkańska agenda w zakresie żywienia

ANSA/ Redakcja BICI

Od 1 maja do 31 października 2015 w Mediolanie odbywa się Światowa Wystawa „EXPO Mediolan 2015”, której głównym tematem jest nasza relacja do pokarmu i żywności. Podczas tego jedyne w swoim rodzaju wydarzenia, prezentuje się również Rodzina Franciszkańska z wieloma różnymi inicjatywami, przede wszystkim w Mediolanie i w Asyżu, ze specjalnym programem i kolportażem, w punkcie informacyjnym EXPO, 250.000 egzemplarzy czasopism i periodyków franciszkańskich zawierających teksty poświęcone żywieniu i pokarmowi. Teksty, opublikowane w języku włoskim i angielskim, podejmują takie główne tematy, jak: pokarm franciszkański; pokarm na „wystawie”; pokarm marnotrawiony; pokarm, który mówi; pokarm przyżywany; pokarm konsumowany; pokarm pomiędzy wojną i pokojem; pokarm w wyznaniach religijnych, itd. Inne inicjatywy przewiduje się w:

MEDIOLANIE: 1 maja - 31 października: w Pawilonie Italia wystawione zostaną dzieła sztuki pochodzące ze stałej wystawy Fredericka Masona Perkinsa z Muzeum Skarbcza Bazyliki św. Franciszka: szkatułka-relikwiarz obity srebrem, z ozdobami z czerwonego koralu (XVII w.); Św. Sebastian męczennik - obraz olejny na desce (XVI w.); instalacja video: „Restaurowanie - piękno, które się odradza”: reprodukcje fresków z Bazyliki św. Franciszka, od katastroficznego trzęsienia ziemi w 1997 powracające do dawnego splendoru. Film, zrealizowany pod patronatem Ministerstwa Dóbr i Działalności Kulturalnej oraz Turystyki, ukazujący etapy renowacji Bazyliki Górnej św. Franciszka, pochodzący z wystawy w Pałacu Italia, projektowany jest na drugim piętrze w sektorze „Potęga Piękna”; wideo pre-

jekcja: „Pierwszy film o Franciszku w kolorze w ultra HD”, który będzie następnie emitowany w Europie, na Bliskim Wschodzie i w Afryce Północnej na eksperymentalnym kanale w Ultra HD - 4K i Eutelsatu, oficjalnego partnera EXPO 2015.

6 września: Pawilon Italia - w sali Centrum Konferencyjnego odbędzie się spotkanie na temat: „Pokarm w religiach”; wezmą w nim udział przedstawiciele różnych wyznań i religii, ukazujący znaczenie i wagę pokarmu we własnych religiach.

13 lub 16 października (data pozostaje do ustalenia): Pawilon Eataly - w kontekście wystawy „Skarby Italii”, odbędzie się spotkanie prezentujące prace renowacyjne oświetlenia Bazyliki św. Franciszka z Asyżu. W wydarzeniu tym uczestniczyć będą eksperci ze wspomnianej dziedziny, którzy przedstawiają tematykę światła pod kątem oszczędności energii, zachowania i lepszej dostępności fresków z punktu widzenia artystycznego, duchowego i liturgicznego.

ASYŻ: 1 - 31 października - we współpracy z Regionem Umbrii, zaprezentowany zostanie temat: „Pomiędzy zdrowiem i duchowością - oliwa, która leczy i odradza”. W okresie zbiorów oliwek i produkcji oliwy, podkreśli się znaczenie tego ważnego produktu, głównego bogactwa umbryjskiego rolnictwa, mającego jednocześnie wielkie religijno-sakralne znaczenie.

11 września: w Sacro Convento w Asyżu odbędzie się „Panis Angelicus”, wydarzenie poświęcone związkom pokarmu z muzyką, będącą jednocześnie tradycją tego regionu i twórczością. Manifestacja przygotowana została przez regionalny Sekretariat Ministerstwa Dóbr i Działalności Kulturalnej oraz Turystyki terenu Umbrii.

SPIS TREŚCI

- 01 EXPO w Mediolanie: franciszkańska agenda w zakresie żywienia
- 02 Papież i kapucyni w sercu Ameryki
- 03 Spotkanie „Projekt Europa”
Celebracja 400 lat kapucyńskiej działalności misyjnej w Brazylii
Europejska konwencja na temat powołań
- 04 Indianie i bracia ewangelizują Amazonię za pomocą... komórki
Posługa animacji powołaniowej (SAV)

MILANO 2015
1 MAGGIO • 31 OTTOBRE
NUTRIRE IL PIANETA
ENERGIA PER LA VITA

EXPO

4 października: przy okazji obchodów dnia poświęconego św. Franciszkowi, Patronowi Italii, Region Lombardii uczestniczyć będzie w ceremonii zapalenia lampy oliwnej gmin Italii, płonącej bez przerwy przy grobie św. Franciszka, ofiarując oliwę pochodzącą z własnego regionu.

17 października: Sacro Convento w Asyżu - inauguracja nowej instalacji oświetleniowej w Bazylice św. Franciszka, nadającej nowy blask artystycznemu dziedzictwu, respektującej otoczenie i pozwalającej na osiągnięcie znacznej oszczędności energii. Na zakończenie uroczystości inauguracyjnej odbędzie się koncert zamykający Międzynarodowy Przegląd Muzyki Sakralnej „Asyż Pax Mundi”.

Papież i kapucyni w sercu Ameryki

Wywiad z br. Mariosvaldo Florentino, OFMCap, Kustoszem Kustodii Paragwaju

Co oznacza w praktyce dla Kościoła w Paragwaju niedawna podróż apostolska Papieża Franciszka?

Kościół paragwajski przeżył niezwykle radosne chwile, mogąc gościć następcę Św. Piotra na naszych ziemiach „Guarani”. Znany jest szacunek Ojca Świętego dla tej ziemi, dla jej tradycji, języka Guarani tak bardzo ukochanego przez jej mieszkańców, dla odwagi paragwajskiej kobiety, którą on sam określił jako „najzaczniejszą w całej Ameryce”. Jego obecność dodała nowych sił temu Kościołowi, żywotnemu lecz także cierpiącemu z powodu niektórych skandali i wewnętrznych dyskusji w ubiegłych latach. Wydaje się, że wizyta Papieża przyczyniła się do zabliznienia ran i zapaliła na nowo ducha duszpasterzy i wiernych. Pięknie było widzieć tłumy ludzi na ulicach, niekończące się szeregi wolontariuszy, grupy zorganizowane około różnych posług i ścisłą współpracę, doskonale zestrojoną, pomiędzy Kościołem i Państwem.

Papież o imieniu Franciszek pośród ubogich. Jakie osobiste wrażenia ci pozostają?

Franciszek przyniósł dużo nadziei chorym, zwłaszcza dzieciom odwiedzionym w szpitalu dziecięcym, ofiarom powodzi żyjącym w barakach „bañados” okalających miasto Asunción. Z uwagą wsłuchiwał się w skargi i pragnienia społeczności zachę-

cając do głębokiego i szczerego dialogu. Celebrował Eucharystię w narodowym sanktuarium Matki Bożej z Cacupè i Jej to poświęcił Paragwaj, celebrował Nieszpory z konsekrowanymi, kapłanami i seminarzystami. Celebrował też inną Mszę, w otoczeniu nadzwyczajnych rzesz wiernych, przy niezwykle uroczym ołtarzu zbudowanym z kukurydzianych kolb, dyń, słonecznikowych ziaren i orzechów kokosowych, na którym przedstawieni zostali również Franciszek z Asyżu i Ignacy z Loyoli, jako świadkowie paragwajskiej wiary. Na koniec spotkał się z ponad 200 tysięczną rzeszą młodych na wzruszającym pożegnaniu, podczas którego podkreślił, że młodzi powinni wprowadzać „zamęt”, jednak powinni także umieć go potem uporządkować.

Okolo pierwszej ewangelizacji Paragwaju pracowali jezuita i franciszkanie. W jaki sposób te dwa sposoby życia odbierają dzisiaj ludzie?

Paragwaj został zewangelizowany przez franciszkanów i jezuitów. Początkowo przez franciszkanów, w sposób bardzo prosty, poprzez „redukcje”, żyjąc mniej więcej tak, jak tubylcy. Jezuita budowali „redukcje” przy pomocy kamienia, według technik nieznanymi autochtonom. Kiedy wszyscy zakonnicy zostali wyrzuceni z kraju, wiara zachowała się w głębi kraju, przez zgoła 100 lat, za sprawą franciszkanów świeckich. To pozostawiło głębokie franciszkańskie ślady w paragwajskiej kulturze. Często mówi się, że jezuita pozostawili ruiny z kamienia, a franciszkanie wiarę w ludziach. My, kapucyni, z radością stwierdzamy, że paragwajski lud lubi siebie określać jako „franciszkańskie serce Ameryki”. Dlatego też zaczęliśmy drukować w naszych publikacjach i na naklejkach motto: Paragwaj, Franciszkańskie Serce Ameryki. I jesteśmy przekonani, że tożsamość tego narodu

jest franciszkańska. Z tego też powodu, goszczenie Papieża o imieniu Franciszek, z wyróżniającą go prostotą, poruszyło struny głęboko franciszkańskiego instrumentu duszpasterskiej tożsamości Paragwaju.

Jaki był wkład braci kapucynów podczas odwiedzin Papieża?

Konferencja Episkopatu Paragwajskiego poprosiła mnie, abym zajął się koordynacją przygotowań liturgicznych do wizyty Papieża, abym stanowiąc swego rodzaju most pomiędzy naszym Episkopatem i Biurem Celebracji Liturgicznych Ojca Świętego. Mistrz ceremonii ze wspomnianego biura, J.E. Guido Marini, bardzo blisko związany z kapucynami genueńskimi (wyznał, że przystąpił do Pierwszej Komunii w kapucyńskim kościele Padre Santo), kiedy mnie zobaczył, zawołał: „Nie spodziewałem się ujrzeć kapucyna spełniającego to zadanie!” Doświadczenie współpracy okazało się bardzo intensywne i owocne. Dzięki Bogu, celebracje były godne, proste i zgromadziły liczne rzesze wiernych. Współpracowali też inni bracia: br. Valentim Pesente był bardzo zaangażowany podczas wizyty papieskiej jako członek Narodowej Komisji Mediów Katolickich; br. Ramón Arévalos posługiwał jako diakon w czasie Nieszporów; br. Marcello Caballero proklamował Ewangelię w czasie głównej Mszy św., a bracia Héctor Perez i Marcelo Lezcano (postnowicjusze), podczas Nieszporów, służyli jako ministranci ołtarza. Nasza kapucyńska wspólnota w Paragwaju, podobnie jak cały kraj, widzi w tej papieskiej wizycie obfite błogosławieństwo. Mamy nadzieję, że pomoże nam ono w pogłębieniu jej przesłania i sprawi, że z większą radością i oddaniem będziemy przeżywać naszą konsekrację i misję.

Spotkanie
"Projekt Europa"

RZYM, Włochy - „Rozpalić na nowo płomień Charyzmatu” - takie pragnienie wyraził kiedyś Minister Generalny, br. Mauro Jöhri. Aby kontynuować projekt „Europa” - temat spotkania w Fatimie - oraz to wszystko, czym dzielili się wtedy Ministrowie Prowincjalni i Kustosz Europejski z Przewodniczącymi

Konferencji Zakonu, a także by odpowiedzieć na oczekiwania licznych braci w naszej wspólnotie, Minister Generalny ze swoją Radą postanowili utworzyć grupę refleksji i badań nad tym tematem. Mianowani zostali więc ad hoc: br. Eric Bidot, Minister Prowincjalny Francji, br. Tomasz Żak, Minister Prowincjalny Krakowa, br. Gaetano La Speme, Minister Prowincjalny Syrakuz i br. Eduard Rey, Radny Prowincjalny Katalonii; grupie przewodniczy br. Pio Murat, Radny Generalny. Podczas spotkania, które odbyło się w Rzymie w dniach 21-22 lipca br., wspomniani bracia podjęli dzieło intensywnych konfrontacji, analizy i refleksji, których wyniki, po przedstawieniu i przedyskutowaniu na forum Rady Generalnej, zostaną zakomunikowane ministrom i kustoszom Europy.

Europejska konwencja na temat powołań

PRAGA, Republika Czeska - Od 6 do 9 lipca 2015, podczas trwającego Roku Życia Konsekwowanego i w przeddzień Synodu Biskupów poświęconego rodzinie, Komisja ds. Powołań Europejskiej Służby Powołań (EVS) zorganizowała doroczny europejski kongres powołaniowy na temat towarzyszenia młodziemu w drodze do kapłaństwa i do życia konsekrowanego w kontekście kulturowym współczesnej rodziny. W spotkaniu, które odbyło się w Pradze (Czechy) na zaproszenie J.E. Josefa Kajneka, biskupa pomocniczego Hradec Kralové i delegata do spraw powołań w Episkopacie Czeskim, uczestniczyły 72 osoby. Między nimi, wraz z odpowiedzialnymi za duszpasterstwo powołań, obecnych było 9 biskupów, delegaci Konferencji biskupich Europy i zgromadzeń zakonnych, pochodzący z 20 krajów europejskich i przedstawiciele Komisji Życia Konsekwowanego w USA.

Celebracja 400 lat kapucyńskiej
działalności misyjnej w Brazylii

MARANHÃO, Brazylia - Od 4 do 22 lipca 2015, około 90 braci kapucynów przybyłych z różnych prowincji i kustodii Brazylii (12, jak 12 plemion Izraela!), uczestniczyły w niezwykle intensywnym spotkaniu misyjnym w mieście Primeira Cruz (pierwszy krzyż), na zakończenie obchodów rocznicy przybycia do Brazylii pierwszych kapucyńskich misjonarzy - to już 400 lat. Wyruszając z Primeira Cruz, bracia następnie udali się w mniejszych grupach do najbardziej oddalonych i odizolowanych wiosek, do których dostęp uwarunkowany był odległością i z trudem pokonywanymi rzekami. Odwiedziny rodzin, katecheza, celebracja

sakramentów, spotkania formacyjne ubogacone zostały przez doświadczenie wymiany pomiędzy samymi braćmi i miejscową ludnością. Stało się to okazją do odnowienia bliskości braci wobec najuboższych, a przede wszystkim do przeżycia pierwszego doświadczenia prawdziwej misji dla wielu młodych braci. Pozytywne wrażenia wywierała gościnność okazywana braciom ze strony ludności, która na pierwszy rzut oka nie ma zbyt wiele lub też zupełnie nic do zaoferowania, z drugiej strony także prosty i bezpośredni sposób komunikowania braci kapucynów. Było to jedyne w swoim rodzaju doświadczenie: po raz pierwszy 12 okręgów zakonnych Bra-

„Głównym celem tej europejskiej konwencji było ponowne postawienie w centrum uwagi i praktyki duszpasterskiej, ważnego priorytetu w Kościele i w duszpasterstwie rodzinnym i powołaniowym: mianowicie, chodzi o stworzenie warunków dla rozwijania się kultury powołaniowej w rodzinie tak, aby mogła ona być rzeczywiście „płodnym łonem powołań”. Oznacza to, że rodzina nie jest tylko miejscem, w którym pojawia się poważny kryzys wychowawczy obecnego czasu, ale może, w synergii z pozostałymi rodzajami powołania, stać się stopniowo bijącym sercem odradzających się powołań” - stwierdza J.E. Domenico Dal Molin, dyrektor Biura Powołań włoskiej konferencji biskupów i koordynator Komisji CCEE d.s. powołań (EVS). Kontynuuje następnie: „W tych dniach chcielibyśmy, w sposób szczególnie i bardzo określony, skoncentrować się na nadzwyczajnym wpływie, jaki może mieć - lub mógłby mieć - głos rodziców, gdyby nie rezygnowali zbyt często z powierzonego im zadania, na rzecz innych agencji wychowawczych, zwłaszcza o charakterze medialnym, coraz bardziej inwazyjnych i dominujących. Chcielibyśmy wykorzystać i opracować to, co dało nam «Ewangelii gaudium» Papieża Franciszka, aby nawiązać z rodzicami owocne przymierze i pomóc im w ponownym odkryciu ich powołaniowego doświadczenia ludzkiej pary, a jednocześnie w stawianiu się, bez jakichkolwiek wątpliwości, bez lęku i wahań, «płodnym łonem» wychowującym własne dzieci do podejmowania życiowych wyborów, również tych najbardziej radykalnych i odważnych”.

Posługa animacji powołaniowej (SAV)

HIDROLÂNDIA, Brazylia - Od 19 do 25 lipca br. w brazylijskiej miejscowości Hidrolândia, w domu rekolekcyjnym Prowincji Brazylii Centralnej, odbyło się ogólnonarodowe spotkanie Służby Animacji Powołań. Spotkaniu patronowała CCB i było koordynowane przez Narodową Grupę Formacji Początkowej. Uczestniczyło w nim 36 braci, głównie młodych, przybyłych z 12 okręgów zakonnych Brazylii. Większość z okręgów reprezentowana była przez sporą liczbę uczestników (aż do 5). Znacząca liczba uczestników wskazuje na zainteresowanie i nadzieję związaną z przyszłością naszego charyzmatu w Brazylii. Obecni byli wszyscy koordynatorzy prowincjalni SAV i wielu animatorów wspólnot lokalnych.

Spotkanie miało charakter kursu, jednak z dużą dozą interaktywności ze strony wszystkich uczestników. Praktycznie, pierwszy dzień poświęcony został dzieleniu się na temat projektów, działalności i wielu twórczych inicjatyw w zakresie posługi animacji powołaniowej. Przede wszystkim trzeba stwierdzić, że na tym polu prowincje są bardzo aktywne i twórcze. Z pewnością, to nie przypadek, że w Brazylii mamy do czynienia ze znaczącym wzrostem powołań i z dużą liczbą młodych braci w naszych domach formacji początkowej.

Oprócz ubogacającego dzielenia się doświadczeniami, spotkanie skupiło się na czterech podstawowych tematach:

a) Dwa dni poświęcone zostały tematowi: Formacja duszpasterza powołań na kanwie wartości. Prelegentem był profesor Carlos Bruno Araújo Mendonça. Podkreślono konieczność przeżywania przez duszpasterza powołań, we własnym życiu, franciszkańskich i kapucyńskich wartości tak, aby mógł je zaproponować młodym.

b) Trzeci dzień, pod przewodnictwem br. Sergio Dal Moro, poświęcony został kwestii Kultury Powołaniowej. Kulturowanie pozytywnej kultury powołaniowej stanowi gwarancję przyszłości.

c) W piątek tematem było towarzyszenie powołaniowe w perspektywie inicjacji do naszego życia. Prowadzącym był br. Evandro de Souza.

d) Na koniec, sobota poświęcona została stronie internetowej CCB oraz znaczeniu komunikacji internetowej dla duszpasterstwa powołań. Animatorem w tej kwestii był br. João Carlos Romanini.

W momencie oceny, wyrażono wielką radość i pozytywne znaczenie spotkania. Wszyscy wyrazili pragnienie, aby tego typu spotkania odbywały się w przyszłości częściej.

zylii połączyło się we wspólnym projekcie tego rodzaju. Natrafili na miejscowości i środowiska, w których od lat nie sprawowano Eucharystii, gdzie jednak, pomimo niewystarczającej formacji i analfabetyzmu wielu liderów, ponieważ chodzi tu o wspólnoty podstawowe, celebrowano nadal Liturgię Słowa, głoszone katechezy i formowano duszpasterskie grupy młodzieżowe.

Indianie i bracia ewangelizują Amazonię za pomocą... komórki

Bracia kapucyjni Paolo Maria i Ricardo

Poczynając od maja 2015, w Górnym Solimões w Amazonii, dosyć często spotkać można małe grupy osób oglądających w telefonie komórkowym filmy MP4, w których aktorami nie są "biali", i nie mówiący po portugalsku, ale ludzie z plemienia Ticuna posługujący się ich własnym językiem.

Kościół katolicki - od zawsze wsłuchujący się w głos ludu i, poprzez swoich misjonarzy i misjonarki, żyjący pośród tego ludu - jest obecny w tym plemieniu już od wielu lat. Lud Magüta (który my, przybysze, nazywamy Ticuna) to najliczniejsze plemię w tym regionie: jest ich ponad 40 tysięcy. W rzeczywistości - ponieważ dla nich nie istnieją granice polityczne - Indianie z tego plemienia żyją także w Peru i w Kolumbii, i posługują się tym samym językiem. Jeśli więc weźmie się pod uwagę ludzi "z zagranicy", Ticuna liczą sporo ponad 50 tysięcy. Do tego dodać trzeba liczną kolonię Ticuna, wciąż się rozwijającą, zamieszkującą peryferie stolicy Stanu - Manaus.

W 1971 roku kapucyński biskup tego regionu, br. Adalberto Marzi OFMCap, zrozumiał, że tubylcy potrzebowali szczególnej opieki i

że nie można ich było "włączyć" w ogólne duszpasterstwo parafialne. Stworzył wówczas specjalną parafię przeznaczoną tylko i wyłącznie dla tubylców (obejmującą też kilka wiosek plemienia Cocama, Canamari i pewną część ludności nadrzecznych).

W ten sposób, 4 października 1971, wspomniany biskup utworzył parafię pw. Św. Franciszka z Asyżu, z siedzibą w Belém do Solimões. Do dzisiaj, parafia ta jest jedyną, która nie jest ani gminą ani miastem. Duszpasterstwo na tych terenach powierzono jest braciom mniejszym kapucynom, którzy opiekują się ok. 65 wspólnotami, posługując się kanoe i małymi łodziami, jako że nie ma tam żadnych dróg lądowych...

Przeczytaj cały artykuł w języku portugalskim na stronie www.ofmcap.org

